

Asiakirjan diaarinumero: 753/2023

Päivämäärä: 07.12.2023

Otsikko: Lempäälä, Herralantie, tontin lohkoaminen kahdeksi tontiksi

Allekirjoittajat:

<i>Nimi</i>	<i>Allekirjoitettu tunnisteella</i>	<i>Allekirjoituspäivä EE(S)T</i>
Anna-Leena Lehto Anna Katariina Lyyra-Seppänen	Vahva Vahva	2023-12-07 10:25 2023-12-07 11:47

Tämä dokumentti sisältää:

- Etusivun
- Alkuperäisen dokumentin (tai dokumentit)
- Sähköiset allekirjoitukset. Nämä eivät ole asiakirjan sivuilla nähtävillä, mutta ovat sähköisesti liitettynä.

Tämä tiedosto on sinetöity digitaalisella allekirjoituksella, joka toimii asiakirjan eheyden takaajana. Asiakirjamuoto tukee pitkäaikaista säilytystä.

[Allekirjoitettu asiakirja alkaa seuraavalta sivulta >](#)

Jari Mustakallio

jari.mustakallio@gmail.com

Lausuntopyyntö 5.11.2023

LEMPÄÄLÄ, HERRALANTIE, TONTIN LOHKOAMINEN KAHDEKSI TONTIKSI

Pirkanmaan maakuntamuseolta pyydetään lausuntoa otsikon mukaisesta hankkeesta. Tutustuttuaan sille toimitettuun aineistoon maakuntamuseo toteaa seuraavaa.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Alueelle on vuoden 2009 arkeologisessa inventoinnissa (Salminen) paikannettu historiallinen Herralan kylänpaikka (muinaisjäännösrekisteritunnus 1000017286). Kohde on suojelustatukseltaan nk. muu kulttuuriperintökohde. Myös yhä asuttuihin historiallisiin kylänpaikkoihin voi kuitenkin liittyä muinaismuistolain rauhoittamia tai muita huomioonotettavia kiinteitä rakenteita ja kerrostumia. Kohteen muinaisjäännösrekisterin mukainen sijainti käy ilmi lausunnon liitekartasta 1.

Edellä esitetyn johdosta Pirkanmaan maakuntamuseo katsoo, että lohkottaville tonteille tulee tehdä arkeologinen maastotarkastus sen selvittämiseksi, sijaitseeko niillä kiinteää muinaisjäännöstä. Tarkastuksessa lohkottavia tontteja havainnoidaan silmämääräisesti ja niille kaivetaan koekuoppia, -pistoja ja aluetta tutkitaan käsikairalla. Maakuntamuseo pystyy ottamaan kantaa hankkeen toteuttavuuteen arkeologisen kulttuuriperinnön osalta vasta maastotarkastuksen jälkeen. Maastotarkastus voidaan tehdä luotettavasti vain lumettomana ja roudattomana ajankohtana. Pirkanmaan maakuntamuseo tekee tarkastuksen tulevana keväänä ensi tilassa em. olosuhdevaatimusten täytyessä. Tarkastusajankohdasta sovitaan erikseen maanomistajan kanssa.

Maastotarkastuksen jälkeen Pirkanmaan maakuntamuseo antaa ilman erillistä pyyntöä lausunnon tonttien lohkomishankkeen toteuttavuudesta ja mahdollisesti tarvittavista jatkotutkimuksista. Lisätietoja saa Pirkanmaan maakuntamuseon tutkijalta (Kirsi Luoto, p. 040 520 1281, kirsi.luoto@tampere.fi).

Rakennettu ympäristö ja maisema

Lohkottavaksi aiotun kiinteistön pohjoispuolella sijaitsevat Herralan maakirjakylän kylätontilla Antilan kantatalon pihapiiri (Herralantie 20, rek. no 418-406-1-38) sekä pieni pihapiiri (Herralantie 14 rek. no 418-406-4-15), johon kuuluu asuinrakennus ja kaksi talousrakennusta. Antilan tila mainitaan rakennuskohteena Lempäälän kulttuuriympäristöohjelmassa *Teiden varsilla ja vesireiteillä* (Eija Teivas/Lempäälän kunta 2006). Lisäksi Antilan tilakeskusta ympäröi tärkeä peltoalue. Kuokkalan – Hakkarin – Herralan osayleiskaavassa (2016) pihapiirit sijoittuvat AM/s-2 -alueelle: maatilatalouskeskusten alue. Alueella tulee huolehtia rakentamisen sopeuttamisesta olemassa ole-

vaan rakennuskantaan ja maisemaan. Niitä ympäröivät peltoalueet on osoitettu maisemallisesti arvokkaaksi peltoalueeksi merkinnällä MA.

Maakuntamuseo on antanut Herralantie 14:n kiinteistöä koskien aikaisemmat lausunnot diar. 78/2023 pihapiirin rakennusten purkamismahdollisuuksista; diar. 218/2021 kiinteistöä koskevasta suunnittelutarveratkaisuhakemuksesta sekä diar. 453/2020 rakennuslupa-aineistosta. Niissä maakuntamuseo piti tärkeänä uudisrakentamisen soveltamista asuinpaikan historiaan sekä ympäröivään maisemaan ja maastonmuotoihin. Ohjaus huomioitiin uudisrakentamisen suunnittelussa mm. muokkaamalla suunnitellun uudisrakennuksen kokoa ja massan muotoa haja-asutusalueen maisemakuvan sopivaksi ja sommittelemalla uusi pihapiiri vanhaa mukailevaksi.

Lohkottavaksi aiottu kiinteistö 418-406-4-45 on rakentamaton ja se sijaitsee vanhojen pihapiirien eteläpuolella koivikossa, pihaan johtavan ajotien molemmin puolin. Kiinteistö halutaan lohkoa kahdeksi omakotitalotontiksi. Asemapiirustuksen luonnoksessa rakennukset on sijoitettu molemmin puolin ajotietä pitkä sivu tielle päin. Talousrakennukset on sommiteltu päädyt tielle päin, toinen tontin pohjois- ja toinen eteläreunalle. Asuinrakennukset ovat kooltaan 170 k-m² ja talousrakennukset 70 k-m².

Maakuntamuseo toteaa, että kiinteistön lohkominen kahdeksi omakotitalotontiksi on rakennetun ympäristön ja maiseman osalta mahdollista, mikäli uusi rakentaminen sovitetaan huolellisesti kulttuuriympäristön arvoihin. Museo pitää hyvänä ratkaisuna rakennusten sommittelua kylämäiseksi pihapiirikokonaisuudeksi, jossa uudet rakennukset rajaavat yhdessä neliömäisen pihatilan ja jossa kullakin tontilla on luonteva suhde vanhaan kylätiehen. Suunnitelmassa on myönteistä myös erillisten talousrakennusten toteuttaminen. Kaavamääräys huomioiden ja maisemallisesti arvokkaan peltoaukean arvojen säilyttämiseksi maakuntamuseo toteaa, että uudisrakennusten tulee olla 1- 1 ½ kerroksen korkuisia ja harjakaton kattamia. Ulkoväriytyksen tulee olla maalaismaisemaan ja Antilan päärakennukseen sopivaa. Piha-alueilla on syytä välttää laajoja pinnoitteita ja terasseja ja suosia niiden sijaan luonnonmukaista hiekkaa ja nurmipihaa, kotimaista luonnonkasvillisuutta ja perinteisiä pihalajeja. Tonttien peltoaukean puoleisille rajoille tulee jättää/istuttaa riittävästi puustoa näkemäesteeksi.

Mikäli hanke etenee, rakennuslupa-aineistot pyydetään toimittamaan Pirkanmaan maakuntamuseolle mahdollista lausuntoa varten.

Yksikön päällikkö

Anna Lyyra-Seppänen

Tutkija

Anna-Leena Lehto

LIITTEET: Liitekartta 1

Tiedoksi: Pirkanmaan liitto; Pirkanmaan ELY-keskus/Y-vastualue/Yhdyskunnat ja luonto;
Museovirasto/Kulttuuriympäristöpalvelut

A-LL/a-ll/kml